

Funcția inițială a numărătorilor și diferite moduri de numărare

Dr Kristina PLANJANIN-SIMIĆ,

Școala Superioară pentru Instruirea Educatorilor, Kikinda, Serbia
kristina.planjanin.simic@gmail.com

Dr Eudjen CINC

Școala Superioară pentru Instruirea Educatorilor „Mihailo Palov“, Vrșeț,
Serbia

West University Timisoara – Faculty of Music and Theatre
eugencinci@gmail.com

MA Jasmina STOLIC

Școala Superioară pentru Instruirea Educatorilor „Mihailo Palov“, Vrșeț,
Serbia

jaca.stolic@gmail.com

Rezumat

Numărătorile au făcut dintotdeauna parte din procesul nostru de maturizare, datorită nevoilor umane de exprimare prin astfel de creații și datorită „elasticității“ lor, ele adaptându-se nevoilor noastre omenești. Despre numărători, adeseori, se spune în literatura dedicată, faptul că preced numeroase jocuri de copii. Se scandează (rar și se cântă) cu scopul de a împărți copiii în două sau mai multe grupuri, sau pentru a determina care copil va ține ochii închiși cel mai mult, dar și care va alerga și care va căuta obiectul ascuns. Prin șirul de exemple și variante vom arata existența trei diferite moduri de numărare care au fost sesizate în cursul cercetării. Este foarte important cine va număra în interiorul grupului de copii, fiindcă astfel acela se va ridica deasupra tuturor, reușind să influențeze „soarta“ în favoarea lui. Din punct de vedere conceptual, este greșită separarea numărătorii de jocul de copii, ea reprezentând o parte integrantă a acestuia.

Cuvinte cheie: numărătorile, funcția numărătorilor, moduri de numărare, modificările, variante

În publicațiile etnomuzicologice de până acum, materialele muzicale care se referă la folclorul copiilor, precum și la folclorul pentru copii din partea sârbească a Banatului, sunt foarte limitate. În numeroase țări europene din zilele noastre, la fel ca și în Serbia, nu există un singur sistem de clasificare a tradiției muzicale vocale. Este interesant de subliniat faptul că, în mod obiectiv, clasificarea materialelor folclorice se deosebește de la monografie la monografie, chiar dacă acestea au același autor(FRACILE,

1995, p.127), lucru afirmat și de către autorii care s-au ocupat de această problemă. Cu ocazia clasificării materialelor etnomuzicologice, mai întâi ne-am folosit de: utilizarea cântecelor copiilor, funcția acestora, conținutul lor tematic și analizarea structurii muzicale a anumitor subcategorii folclorice a folclorului copiilor.

După modelul cercetătorilor (FRACILE, 1995, p.127) care s-au ocupat de această problemă clasificări a folclorului copiilor din Banatul sârbesc³³, numărătorile sunt o subcategorie folclorică printre care sunt și altele:

- Numărătorile
- Cântece-formule
- Cântece legate de anumite jocuri de copii
- Cântece cu tematica diversă (cântece de divertisment, cu caracter umoristic, cântece cu funcția de învățare a numerelor, cântece învățate la grădiniță, cântece interpretate în timpul postului Paștelui, cântece licențioase, cântece licențioase, cântece fără funcții specifice).

Trebuie de asemenea menționat faptul că există și cântece care sunt interpretate de copii în cadrul unor ritualuri, obiceiuri, de exemplu colinde. Având în vedere acest lucru, astfel de cântece nu intră în categoria repertoriului pentru copii de zi cu zi (obișnuit), ci ele sunt legate exclusiv de obiceiul Crăciunului. De aici provine și nedumerirea unor etnomuzicologi, precum Emilia Comișel (COMIȘEL, 1982, p.16) și Elizabeta Moldoveanu (MOLDOVEANU, 1980, p.88), care se întreabă dacă această formă de folclorul copiilor, care intră în categoria ciclului de obiceiuri de iarnă, nu ar trebui introdusă și în categoria folclorului copiilor. Din punctul nostru de vedere, aceste cântece trebuie văzute ca fiind o formă a folclorului copiilor, dar totuși trebuie separate de repertoriul copiilor de zi cu zi. Drept urmare, din acest motiv, acestea nu au fost incluse în paginile lucrării de față.

Numeroși autori au încercat să definească numărătorile. Totuși, una din definițiile către care merită să ne îndreptăm atenția este cea dată de titlul științific al Eugeniei Cernea: „Prin numărătoare înțelegem textul rimat și organizat ritmic, sau versificat, pe care un copil îl scandează, însoțindu-l cu o

---

³³ FRACILE,(1989, 522), *Formele folclorului copiilor sârbilor și românilor din Voivodina*, Lucrările Congresului nr. 26 al SUFJ, Sokobanja: „...distingem melodii care au fost dedicate copiilor, adică folclor pentru copii (cântece de leagăn, cântece interpretate în timpul jocului cu copiii) și folclorul copiilor,... am stabilit următoarele forme în care pot fi incluse atât cântecul sârbesc, la români sunt cunoscute –cât și cele românești: numărători ile copiilor în formule, în care se oglindesc reacții-sub denumirea de „numărători; cântece raport cu natura (sunt exprimate sentimente de bucurie, dorință, reacția copiilor la păsări, melci, soare și cântece alături de jocuri adecvate ale copiilor, care se desfășoară sub formă de horă, sau se interpretează prin mișcări ale mâinilor, picioarelor etc.)

acțiune cinetică, prin care indică succesiv, cu brațul, la fiecare mișcare, câte un copil din grupul pe care îl are în fața sa. Unitatea de timp a formulelor ritmice a numărătorilor este pătrimea. Ea corespunde timpului în care se execută mișcarea brațului, de la un copil la altul.“ (CERNEA, 1975, p.159-184). Din vasta bibliografie pusă la dispoziție vom expune încă o părere venite din partea autorului care a analizat semnificația numărătorii:

Numărătoarea este „ca un joc de voce în care adeseori este dificilă descoperirea oricărei calități semantice, respectiv semnificația cuvântului.“ (MICOV, 1987, p. 589-595)

„Este considerat faptul că numărătorile sunt reprezentate, într-un fel, ca poezii ale copiilor fără un sens logic. În aceasta putem recunoaște imaginația copiilor. Sunt frecvente scăderi sau adăugări de cuvinte. Se transmit pe cale orală și supraviețuiesc deoarece copiilor le este oferită ocazia de a fi mereu introdus un conținut nou, actual, în formulele tradiționale, ceea ce pentru copii este distractiv, apropiat și acceptabil. Prin aceasta, rolul și semnificația lor de bază nu este afectată. Cuvintele din versurile copiilor sunt distorsionate și nu au niciun fel de rol, sau sens, și aparțin limbilor noastre maternelor, precum și limbilor străine.“ (MARJANOVIĆ, 2005, p.28)

Anumiți autori numesc numărătoarea ca „formula de eliminare prin tragere la sorti“. (LIFA,2001)

„În creația verbală a copiilor, conform funcționalității ei, numărătoarea ocupă un loc aparte. Aceasta este ca un fel de „vrăjitorie“, în care numărătoarea, și nu copiii, vor determina cine va „vâna“, respectiv cine va efectua orice acțiune. Sensul numărătorii nu constă în numărarea jucătorilor, ci în alegerea unuia. Este ca un fel de obiectivare a „dreptății“ destinului, iar acel rol îi conferă un statut aparte. (BAŠIĆ,1958, p.246)

Pentru elaborarea acestei lucrări, am folosit:

- 80 de exemple de numărători din care
- 67 sunt redată în limba română (Ex. 1-67),
- 11 exemple redată în limba sârbă (Ex. 68-78),
- 2 exemple în limba engleză (Ex. 79-80).

Colectarea integrală a materialului, înregistrarea acestuia, precum și analiza melopoetică se bazează pe cercetări de teren efectuate personal, de mai multe ori, în perioada 25.05.1999 – 16.01.2012, în localitățile: Uzdin (Uzdin), Coștei (Kuštilj), Voivodinți (Vojvodinci), Mesici (Mesić), Iablanka (Jablanka), Panciova (Pančevo), Doloave (Dolovo), Satu Nou (Banatsko Novo Selo), Zrenianin (Zrenjanin), Sălcița (Sočica), Toracu Mic (Torak) și Mărcovăț (Markovac).

Materialul colectat al acestei subcategorii folclorice cuprinde intervale de vârstă de la 4 la 84 de ani, justificate din varii motive: primul motiv este cel temporal, pentru a se putea obține o imagine exactă prin compararea materialelor culese cu înregistrările folcloriștilor menționați. De fapt, multe exemple reprezintă variante ale aceleiași creații, dar tocmai datorită acestor variante putem urmări cursul lor evolutiv, dezvoltarea, metamorfozele pe care le suferă numărătorile copiilor care, în ciuda modului schimbat de viață, de gândire și a progreselor tehnologice contemporane, printr-o minune totuși persistă. Numărătorile au făcut dintotdeauna parte din procesul nostru de maturizare, datorită nevoilor umane de exprimare prin astfel de creații și datorită „elasticității” lor, ele adaptându-se nevoilor noastre omenești. Prin șirul de exemple și variante vom dovedi că numărătorile au o semnificație esențială în dezvoltarea psiho-fizică a copilului și, implicit, în dezvoltarea umană în general.

Funcția inițială a numărătorilor

„În nicio altă situație de viață, copii nu au un rol atât de esențial în a decide reguli și respectarea consecventă a acestora ca și în jocurile de copii”. (KAMENOV, 2009, p.37) Despre numărători, adeseori, se spune în literatura dedicată, faptul că preced numeroase jocuri de copii. Se scandează (rar și se cântă) cu scopul de a împărți copiii în două sau mai multe grupuri, sau pentru a determina care copil va ține ochii închiși cel mai mult, dar și care va alerga și care va căuta obiectul ascuns, de exemplu în jocul „cald-rece”. Dar separarea numărătorii de jocul de copii, considerând acest joc ca un fel de preludiv al jocului de copii, este deja o viziune greșită a noastră, a adulților, prin reducerea propriului ei sens. Adevărul este următorul: jocul începe de fapt în momentul în care se stabilește care dintre copii va număra – în acel joc etern de superioritate și dominare în interiorul grupului cu copii de aceeași vârstă. Numărătoarea nu este interpretată aproape niciodată de copilul cel mai mic ci, dimpotrivă, jucătorul care efectuează numărătoarea este „cel mai isteț dintre copii.” (ISPIRESCU, 1889, p.448) El stă în fața celorlalți și, în timpul numărătorii, îl atinge (lovește ușor) pe fiecare copil în zona pieptului (în dreptul inimii), pe umărul drept, sau pe pumnii întinși în față. (EVSEEV, 1994, 53) Astfel, privind în ansamblu, „toate aceste gesturi reproduc mișcări rituale din practica contactului magic.” (CHIȚIMIA, 1971, p.291) De aceea, e foarte important cine va număra în interiorul grupului, fiindcă astfel acela se va ridica deasupra tuturor, reușind se influența „soarta” în favoarea lui. Din această cauză, din punct de vedere conceptual, este greșită separarea numărătorii de jocul de copii, ea reprezentând o parte integrantă a acestuia, ceea ce va fi confirmat, în numeroase feluri, în cursul acestei lucrări. Nu este nevoie să vorbim despre răspândirea numărătorilor

deoarece este cunoscut faptul că acestea reprezintă un element inevitabil și foarte important în jocul de zi cu zi din întreaga lume, exact ca și în cazul zonelor cercetate din Banatul sârbesc.

Diferite moduri de numărare

Există trei moduri diferite de numărare care au fost sesizate în cursul cercetării:

a) când numărătoarea este efectuată **doar odată**, pentru a stabili cine va vâna, alerga, sau căuta obiectul ascuns, ceea ce este tipic copiilor mai mici, care sunt recent incluși în jocuri de grup.³⁴

b) când numărătoarea este efectuată **de mai multe ori**: „Numărătorile se repetă până când jucătorii (sau degetele) sunt prinși (prinse) încă în cerc. Cine rămâne ultimul trebuie să țină ochii închiși, pentru a-i căuta apoi pe cei care se ascund, sau să alerge, pentru a prinde pe oricare jucător.” (PLANA, 1970, p.433) În momentul acela, fiecare jucător primește dreptul de a număra, iar prin acest lucru obține implicit și dreptul la determinarea propriei „sorți”, respectiv are șansa de a se „salva”, sau de a se „elimina”.³⁵ Anumiți autori afirmă că există anumite numărători care se aplică atunci când rămân numai doi jucători. (KNEŽEVIĆ, 2009, p.310)

c) când se interpretează numărători sub formă de dialog, respectiv, atunci când copilul ales efectuează o numărătoare care se încheie cu o întrebare adresată direct copilului pe care a „picat” ultima silabă. Un astfel de exemplu reprezintă numărătorile cu un anume dialog între jucători, în momentul interpretării numărătorii, precum în exemplul „Într-o calimară” (Ex. 20).

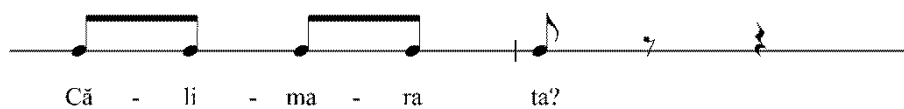
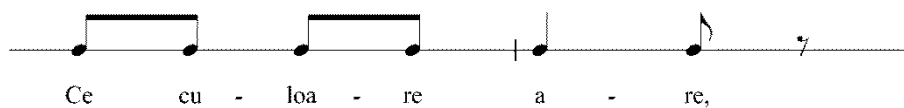
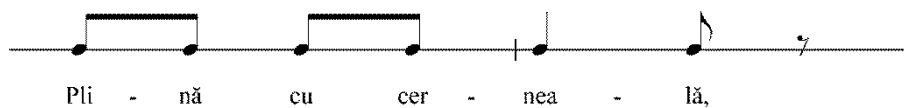
³⁴ Pentru cei mici, cea mai potrivită numărătoare pare a fi una cu puține silabe/accente, cum este cea din Ex. 1. Este ușor de memorat și totodată, copilul care o interpretează în grupul de doi sau de trei jucători, poate să se înceapă de la alt copil, ca să se asigure că mâna „destinului” nu va pica pe el. Explicarea este simplă: 7 accente împărțite la 2 copii arată așa: $4+3=7$, sau 7 accente împărțite la 3 copii arată așa: $3+2+2=7$. Nu este vorba de mâna „destinului”, ci de operațiuni matematice simple, împărțirea și adunarea până la 10.

³⁵ Acest lucru despre secretul numărătorilor este explicat detaliat în: PLANJANIN (Simić), Kristina, (2014), Tipologia folclorului Românesc al copiilor din Banatul Sârbesc. Numărătorile. București: Universitatea națională de muzică din București. (în manuscris)

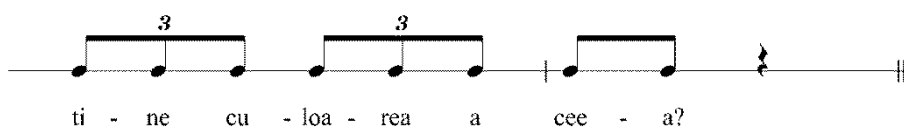
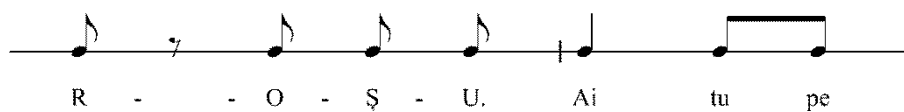
ÎNTR-O CALIMARĂ

Letiția Marina Roxa, 8 ani,
Coștei, 05.08.2011

(cca ♩=184)

- Roșu.

- Da.

- Atunci ieși afară.

Copilul pe care pică ultima silabă, trebuie mai întâi să spună repede, iar apoi să observe culoarea pe care o poartă, deoarece atunci se „salvează”. În urma întrebării adresate din partea copilului care interpretează numărătoarea: „Ai tu pe tine culoarea aceea?“, adresată copilului pe care a picat ultima silabă, acesta din urmă, are șansa de a se „salva” doar în cazul în care poartă culoarea menționată. Dacă faptul este confirmat, copilul care a numărat spune: „Atunci ieși afară!” În acest mod, prin adresarea întrebării copilului pe care a picat ultima silabă (adică „degetul destinului”), acestuia i se oferă șansa de a se salva.

La fel este și în exemplul „Pe caseta noastră” (Ex. 39), doar că aici este adresată o altă întrebare, care va oferi posibilitatea copilului pe care a picat ultima silabă să își schimbe soarta, de această dată prin întrebarea „În ce direcție o ia acest tramvai?” (Ex. 39).

39

PE CASETA NOASTRĂ

Sancla Caidcan, 10 ani,
Vanesa Adriana Roxa, 11 ani,
Coștei, 06.08.2011

(cca ♩=144)

Pe ca - se - ta noa - stră,

tre - ce un tram - vai.

În ce di - rec - ție o

la a - cest tram - vai?

- Serbia.

S E R B I A. (Afară!)

În acest caz, numărul de litere al răspunsului propus, privind un oraș sau țară, vor determina „soarta“ copiilor, cu excepția celui care numără.

O astfel de modalitate de determinare a „soartei“ este caracteristică și altor zone lingvistice. Iată și un exemplu în limba sârbă: „Iš'o crveni auto svetom“ (Ex. 72) (Mașina roșie care se plimba prin lume), precum și varianta sa: „Ide žuti auto svetom, gde je on stao?“ (Se plimbă mașina galbenă prin lume, oare unde s-a oprit?) (Ex. 71)

72

IŠ'O CRVENI AUTO SVETOM

Daniel Petru, 8 ani,
Dolovo, 13.01.2012

(cca ♩=100)

I - š'o cr - ve - ni au - to sve - tom,

Gde je on s - t - a - o?

- Dolovo

D - o - l - o - v - o.

O astfel de modalitate de numărare se practică și pe alte meridiane, fapt dovedit și de exemplul numărătorii interpretat de copiii din Detroit, care au fost nevoiți să se mute la Coștei. Așa este și exemplul din limba engleză, precum și varianta sa, în zona cercetată din Banat, notat sub denumirea „Bubble gum“ (Ex. 79, 80). Întrebarea adresată de copilul care numără este:

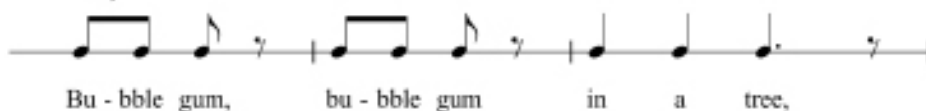
„How many wishes do you wish?“ (Câte dorințe îți pui?) (Ex. 79), respectiv „How many pieces do you wish?“ (Câte bucăți dorești?) (Ex. 80)

79

BUBBLE GUM

Petrică George Atragea, 8 ani,
Coștei, 15.11.2002

(cca ♩ = 152)

Există și exemple în care în momentul interpretării are loc „unirea“, adică fuzionarea a două numărători populare într-una singură, astfel ca rezultatul „soartei“ să fie modificat. Iată, de exemplu, două numărători cunoscute: „Unu, doi (șăge rața pe gunoi)“ (Ex. 33) și „Unu, doi, trei...“ (tata cumpără opinci) (Ex. 41), care s-au unit într-o creație unică, adică în numărătoarea „Unu, doi, șăgiă rața“ (Ex. 35).

33

UNU, DOI, ȘĂGIĂ RAȚA

Pamela Ionoșel, 9 ani,
Sălcița, 08.12.2002

(cca ♩=152)

U - nu, doi,

Șă - giă ra - ța pră gu - noi.

Ș'-iș' nu - mă - ră ua - uă - l'i,

U - nu, doi, tri,

A - fă - ră - să fi.

În exemplele anterioare s-a ajuns la fuzionarea penultimului vers din exemplul „Unu, doi, tri...” (Ex. 35) cu primul vers al numărătorii „Unu, doi, trei...” (tata cumpără opinci) (Ex. 41) într-o creație nouă, amplificată, „Unu, doi, șăgiă rața” (Ex. 35) care, așa cum am menționat mai sus, este compusă din două numărători.

UNU, DOI, ȘĂGIĂ RAȚA

Elena Iencea, 66 de ani
Coștei, 16.09.2002

(cca ♩=66)

U - nu, doi,

Șă - giă ra - ța pră - gu - noi.

(cca ♩=104)

Șă - giă nu - mă - ră ua - uă - l'i,

(cca ♩=66)

U - nu, doi, tri, pa - tru, c'inci,

Ta - ta cum - pă - ră o - pinc'i.

(cca ♩=88)

Ma - ma cum - pă - ră să - ca - ră,

Tu tră - bă să ieși a - fa - ră.

41

UNU, DOI, TREI...

Stela Ghereu, 75 de ani
Toracu Mic, 12.01.2012

(cca ♩=126)

U - nu, doi, trei, pa - tru, cinci,

Ta - ta cum - pă - ră o - pinci.

Ma - ma cum - pă - ră să - ca - ră,

leși tu lo - ne - le a - fa - ră.

Un fenomen similar de unire, respectiv fuzionare a două (sau mai multe) părți de numărători, într-o creație complet nouă, este un fenomen cunoscut pentru această categorie folclorică. Probabil că s-a ajuns la unirea următoarelor numărători: „Unu, man, duduman“ (Ex. 31), împreună cu o modificare textuală în primele sale patru versuri, este complet identic din punct de vedere ritmic cu exemplul „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32). Numărătoarea „Unu, man, duduman“ (Ex. 31), cu 5 formule metroritmice (respectiv versuri), s-a amplificat cu 13 formule metroritmice, respectiv versuri, în exemplul „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32).

Anumite părți ale exemplului „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32) le putem recunoaște și în unele părți ale numărătorii „Unu, min’i“ (Ex. 28), ca pe unul din modurile în care a fost „croit“ acest exemplu. Astfel, versurile 8 și 9 din exemplul „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32), reprezintă, de fapt, al 3-lea și al 4-lea vers din exemplul „Unu, min’i“ (Ex. 28), iar versul al 10-lea din exemplul „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32), este identic cu versul al 7-lea din exemplul „Unu, min’i“ (Ex. 28).

UNU, MANU, DUDUMANU

Ion Miclea, 55 de ani,
Coștei, 8.12.2002.

(cca ♩=122)

U - nu, ma - nu, du - nu - ma - nu,
Tri a - ră - miă, că - tă - ră - miă,
Sus bo - bi - ță, po - rum - bi - ță.
accel.
Ciar - cu, mar - cu,
Po - pi - li, pi - sar - cu.

(cca ♩ = 76)

In, pin, pin - cin, ru - pi - ce du - ce.

(cca ♩ = 104)

Ța - pa-n va - le, ȝa - pa-n cur - ce, că-s măi mul - ce.
accel.
Run - țiș, pun - țiș,
Pă-n' la ca - lea lu' Ci - miș.

(cca ♩ = 126)

Ci - mi - ca - lea, bir - bi - ca - lea,
Ar - mu - riți,
Cur pi - striți,
Să-l în - ghiți.

28

UNU MIN'I

(cca ♩=144)

Ion Vâlcu, 70 de ani,
Sălcița, 8.12.2002

U - nu mi - n'i, ș' doi ci - n'i,
 Ș' doi cia - ca, pri - o - cia - ca.
 Ron - țis, pon - - țis,
 Păn' la ca - sa lu Ci - miș.
 Ci - mi - roc, ci - mi - poc,
 Ci - mi - ca - lea, bir - bi - ca - lea,
 Ran - ță - li, zdran - ță - li,
 Cot - co - dză - ia man - ga, (i)
 Pa - să - rie, puf!
 Pa - să - rie-n câmp.

Ceea ce nu știm, și nici nu putem presupune sau demonstra, este dacă nu cumva exemplele de numărători se „croiesc“ de la simple la compuse, sau dacă cele compuse, precum exemplul „Unu, manu, dudumanu“ (Ex. 32), care este compus din 13 formule metro-ritmice nu cumva se „descompun“ – ceea ce ridică întrebări referitoare la arhetipuri de numărători, în raport cu unul „original“ mai vechi. Cu toate acestea, întrebarea se va dovedi marginală în această lucrare. „Croirea“ unei anumite numărători se realizează conform dorinței din momentul respectiv a celui care interpretează numărătoarea și depinde de inspirația lui, precum și de cunoașterea „secretului numărătorii“ (PLANJANIN-SIMIC, 2014) de care depinde în fel se va „remodela“ numărătoarea deja stabilită de către interpretul acesteia. Deci, dacă se va „scurta“ sau lungi numărătoarea, în ce mod și cu ajutorul căror mijloace, sau va fi pur și simplu reprodusă conform amintirii celui care o interpretează. Acest lucru depinde exclusiv de voința și măiestria celui care „numără“ în jocul de copii.

Ceea ce caracterizează numărătoarea și o separă în mai multe privințe de alte creații ale copiilor este multifuncționalitatea ei, precum și influența tuturor elementelor sale ascunse asupra dezvoltării generale a copilului. Modul de interpretare al numărătorii depinde de mai mulți factori: de cunoașterea și creativitatea informatorului, capacitatea de a „traduce” anumite părți ale numărătorii, necunoscute de acesta. De asemenea, depinde foarte mult și de momentul culegerii, precum și de durata acestia, vechimea numărătorii- adică „gradul de uzură” (modificări mai mici sau mai mari, de recunoscut sau de nerecunoscut). Modificările numeratoarelor pot fi diverse, iar combinațiile pot fi numeroase, neprevăzute sau chiar imperceptibile. (PLANJANIN-SIMIC, 2016, p.191) Într-o astfel de creație complexă cum este numărătoarea, nu trebuie căutat sensul cuvântului, ci sensul acțiunii. Deoarece sensul numărătorii nu se află doar în textul ei, nici în „numărarea“ jucătorilor, așa cum se credea odinioară, ci se găsește în toate elementele ei care formează un organism viu.

Folclorul copiilor și practicarea zilnică a acestuia de copii are un efect benefic asupra întregii dezvoltări psihofizice și intelectuale a fiecărui copil în parte, a cărui potențial se realizează cel mai bine în cadrul grupului de vârstă. De asemenea, întrebuițarea zilnică a numărătorilor stimulează direct vorbirea, dicția și imaginația copilului preșcolar și școlar care, în cadrul jocurilor de copii și prin numărătorile care le preced, își dezvoltă în mod spontan și imperceptibil potențialul lingvistic și verbal. Analizând numărătoarea, ne vom da seama de faptul că nu există o pregătire mai bună a copilului pentru viață, îndeosebi la vârste preșcolare, decât prin aceste forme. Numai copilul care se joacă zilnic pot deveni o persoană independentă din punct de vedere emoțional, social și creativ.

BIBLIOGRAFIE:

- BAŠIĆ, Elly (1958). Numărătoarea. Problema melografică a creației poetice a copiilor, *Lucrările Congresul nr. 3 al SUFJ, Cetinje*, p. 241-253.
- CHIȚIMIA, Ion. C (1971). Problema jocurilor și cântecelor de copii, în *Folclorul românesc în perspectivă comparată*, Ed. Minerva, București, 1971.
- COMIȘEL, Emilia(1982).*Folcloru lcopiilor. Studiu și antologie*, Ed. Muzicală, București.
- EVSEEV, Ivan (1994).*Jocurile tradiționale de copii (Rădăcinimitico-rituale)*, Ed. Excelsior, Timișoara, p. 53.
- FRACILE, Nice(1989). Formele folclorului copiilor sârbilor și românilor din Voivodina, *Lucrările Congresului nr. 26 al SUFJ, Sokobanja*.
- FRACILE, Nice(1995). Neka zapažanja o klasifikaciji vokalne muzičke tradicije, în *Folklor u Vojvodini*, sveska 9, Novi Sad, 1995, p. 127.
- ISPIRESCU, Petre(1889). Jocurii și jucării de copii , în *OPERE*, vol. II, București, Ed. Minerva, 1971, p. 417-468.
- LIFA, Gheorghe (2001). Contribuții la monografia folclorului din Uzdin (III), *Folclorulcopiilor*, Ed. Societatea literar-artistică „Tibiscus“, Uzdin, Iugoslavia.
- MARJANOVIĆ, Vesna (2005). Jocuri tradiționale din Voivodina, *Matica Srpska*, Novi Sad.
- MOLDOVEANU, Elizabeta(1980). *Folclor muzical din Scornicești*, Ed. Muzicală, București, 1980.
- KAMENOV, Emil (2009). *Dečja igra. Vaspitanje i obrazovanje kroz igru*. Ed. Zavod za udžbenike, *Jocuri de copii. Educație și învățământ prin joc*, Ed. Institutul de manuale, Belgrad.
- KNEŽEVIĆ, V. Milivoje (2009).*Antologija narodnih umotvorina (Antologialiteraturiiipopulare)*, Ed. Bibliotecaliteraturiiisârbeștiîn 100 de cărți, Univerzitet u Beogradu.
- PLANA, Šefcet (1970), Tipuri de melodii din Kosovo. Cântecel copiiilor Albanezi, *LucrărileCongresului nr. 17 al SUFJ, Poreč*, p. 431-437.
- PLANJANIN (Simić), Kristina (2014). TipologiafolcloruluiRomânesc al copiilor din BanatulSârbesc. Numărătorile. București: Universitatea națională de muzică din București.(înmanuscris)
- PLANJANIN- SIMIĆ, Kristina (2016). Influența factorilor nemuzicali la modificarea textuală a numărătorilor, *Studii de știință și cultură, Arad, Vol. XII, nr.3,septembrie 2016*, p.191-204.

